

БОГДА́НОВ В'ячеслав Леонідович (25. 11. 1965, с. Шамраївка Сквирського, нині Білоцерківського р-ну Київської обл.) — фахівець у галузі механіки деформівного твердого тіла. Доктор фізико-математичних наук (2009), академік НАНУ (2015). Дійсний член НТШ (2022). Заслужений діяч науки і техніки України (2013). Державна премія України в галузі науки і техніки (2009), премії імені О. Динника (2020) та імені М. Остроградського (2025) НАНУ. Ордени «За заслуги» 3-го ступеня (2008) та князя Ярослава Мудрого 5-го ступеня (2018). Закінчив Київський університет імені Т. Шевченка (1989). Відтоді працює в Інституті механіки НАНУ (Київ): від 2009 — провідний науковий співробітник, від 2023 — завідувач відділу динаміки та стійкості суцільних середовищ; водночас від 1995 — у Президії НАНУ: 2003—14 — перший заступник головного ученого секретаря — начальник Науково-організаційного відділу, 2015—25 — головний учений секретар НАНУ, 2020—25 — віцепрезидент НАНУ, від 2025 — перший віцепрезидент НАНУ. Член Комітету з Національної премії України імені Бориса Патона (від 2015, до 2021 Комітет з Державних премій України у галузі науки і техніки) та його президії (від 2020), голова секції математичних наук цього комітету (від 2021). Голова Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки (від 2023). Головний редактор журналу «Доповіді НАНУ» (від 2020).

Наукові дослідження присвячені проблемам механіки руйнування, тривимірної лінеаризованої теорії стійкості деформованих тіл, механіки композитних матеріалів, біомеханіки, системного аналізу складних систем, історії науки та наукознавства. Виконав значний цикл робіт із

нових механізмів руйнування, які не описуються в межах класичних концепцій, зокрема вивчив нові класи задач механіки руйнування матеріалів із початковими (залишковими) напруженнями, що діють паралельно площинам тріщин, та руйнування тіл при стисканні вздовж тріщин. У межах лінеаризованої теорії пружності розробив інтегрований підхід до проблем руйнування попередньо напружених тіл із тріщинами та руйнування тіл при стисканні вздовж паралельних тріщин. Запропонував новий метод визначення критичних параметрів руйнування тіл із тріщинами при стисканні вздовж тріщин, коли параметри вираховуються в процесі розв'язання відповідних неоднорідних задач механіки руйнування матеріалів із початковими напруженнями. У лінеаризованій постановці дослідив нові класи плоских та просторових задач про руйнування фізично нелінійних тіл і сучасних композитних матеріалів (шаруватих, волокнистих), що містять тріщини, які взаємодіють під впливом спрямованих вздовж тріщин зусиль. Виявив нові ефекти, пов'язані зі впливом початкових напружень та зі взаємодією тріщин між собою і з поверхнею матеріалу. Здійснив комплексне дослідження функціональності та руйнування композитних матеріалів із дефектами та конструкцій з них, які широко застосовуються у ракето- та літакобудуванні. Провів дослідження міцності і довговічності нелінійно-пружних тіл з покриттями при стисканні вздовж приповерхневих міжфазних дефектів, коли початок (старт) руйнування ініціюється локальною втратою стійкості матеріалу біля дефектів. Підготував низку праць з наукознавства та історії науки, зокрема, історії НАН України.

Основні праці

Combined analysis of fracture under stresses acting along cracks // *Archive of Applied Mechanics*. 2013. Vol. 83, № 9; Spatial problems of the fracture of materials loaded along cracks (Review) // *International Applied Mechanics*. 2015. Vol. 51, № 5; Основи експериментальних методів механіки деформівного твердого тіла: Навч. посіб. К., 2016; Объединенный подход в неклассических проблемах механики разрушения. Saarbrücken, 2017; Пространственные задачи механики разрушения материалов при действии направленных вдоль трещин усилий. К., 2018; Food-Energy-Water NEXUS for Sustainable Development: Integrated Modeling and Robust Management. Kyiv, 2020; Fracture of Materials Under Compression Along Cracks // *Advanced Structure Materials*. Cham: Springer, 2020. Vol. 138; Fracture of Materials Loaded Along Cracks: Approach and Results // *Advances in Mechanics*. Advanced Structured Materials,

Cham:Springer,2023. Vol. 191; Compression of Semibounded Body with Thin Coating Layer Along Interface Near-Surface Crack // International Applied Mechanics. 2024. Vol. 60; Compression of a semi-bounded body with a coating layer along the interfaces liding zone // J. of Applied Mathematic sand Mechanics / Zeitschrift für Angewandte Mathematik und Mechanik. 2025. Vol. 105, Issue 1 (yci — співавт.).

Рекомендована література

1. Відділення механіки НАН України. Історико-біографічний довідник. К., 2015;
2. 50-річчя академіка НАН України В. Л. Богданова // Вісник НАНУ. 2015. № 11;
3. Національна академія наук України. Керівництво. 1918-2018: Біографічний енциклопедичний словник. К., 2018.

Р. М. Кушнір

Бібліографічний опис:

Богданов В'ячеслав Леонідович / Р. М. Кушнір // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891138>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).